

Pitjor el remei...

Angel Luna González*

A ningú no agraden els efectes que actualment provoca el consum de drogues en la nostra societat. Tots estem d'acord que caldria evitar-los. Sabem que les autoritats estan fent coses per prevenir el consum, reprimir el tràfic i rehabilitar els toxicòmans. Això no obstant, fa la impressió que aquest camí, que segueixen la pràctica totalitat dels països del món, resulta excessivament lent comparat amb la urgència del problema. Així, doncs, alguns s'han posat nerviosos i han optat per defensar una solució dràstica: la despenalització del tràfic, la liberalització del consum de les drogues. Aquesta resposta ofereix diferents graus respecte de les substàncies (es liberalitzen totes o només algunes) i respecte als subjectes (per a tot el món o amb limitacions) l'ànalisi dels quals no podem fer ací per qüestions d'espai.

Segons els defensors d'aquesta acció, la penalització del tràfic dona lloc a l'atracció per allò que és prohibit, a uns preus molt alts, a les adulteracions, a les màfies, als delictes, etc. És cert en part. Per a evitar-ho s'haurien de liberalitzar totes les substàncies o, si no, la

situació es reproduiria respecte a les que quedaren en la il·legalitat. En un primer moment continuaria funcionant l'atracció per allò que ha estat prohibit, com en els primers moments del *destape*, cosa que, unida a la major disponibilitat de productes i el seu preu més rebaixat, faria créixer extraordinàriament el nombre de consumidors.

Vivim en una societat on cada vegada som més interdependents, de manera que s'haurien d'incrementar els controls de tot tipus per evitar que persones amb la percepció i el coneixement alterats pel consum feren actes normals com conduir vehicles, treballar en determinats llocs on l'activitat que es desenvolupa afecte el públic, etc. Això no seria fàcil i introduiria noves barreres socials.

Molts xiquets, per començar a consumir massa prompte, no arribarien a disfrutar mai d'una autèntica autonomia i llibertat personal. S'haurien de multiplicar les despeses sanitàries i socials de tot tipus per a intentar paliar els efectes d'un consum generalitzat de drogues. Hauríem d'aprendre alguna cosa de l'alcohol. La seua legalització,

després de la *lleï seca*, va suposar la generalització dels problemes derivats del seu consum. Sols els delictes i les màfies no van desaparèixer: es van reconvertir.

Despenalitzar el tràfic de drogues pot representar més problemes dels que soldrà. I es un camí sense retorn. Sens dubte, cal pensar-ho bé. □

* Diputat al Congrés per Alacant.

per damunt dels de la preservació de la salut de l'individu per part de l'estat.

En canvi, l'estat, per evitar que la nostra capacitat productiva disminueixca, actua com una mena de pare repressiu. S'entesta a salvaguardar la nostra salut, la nostra vida, per damunt dels drets fonamentals a les llibertats individuals i ens obliga a mantenir unes normes de conducta i morals del tot saludables.

Aquestes normes són, evidentment, arbitràries. Així, ens trobem que ens està permès conduir qualsevol classe d'automòbils, malgrat que la nostra salut perilleja greument cada vegada que ho fem. No importen els centenars de morts que cada dia hi ha per utilitzar els mitjans de transport. Treballar a les mines ens produirà silicosi però la mineria forma part del manteniment econòmic de l'estat. Les centrals nuclears poden provocar la mort i generar malalties generacionals irreversibles durant dècades. Només es necessita una fuga radioactiva com la de Txornòbil. Però el paternalisme de l'estat no preveu aquesta mena de perill a la salut social i sí els beneficis econòmics de l'energia nuclear. □

ENTREVISTA A MIQUEL SOLANS, DELEGAT DEL GOVERN PER AL PLAN NACIONAL SOBRE DROGUES

«Amb la legalització no acaba el problema»

Com tots els problemes col·lectius, ha dit Solans a EL TEMPS, el de la drogaaddicció no pot encarar-se unilateralment. Si bé la solució no depèn sols de la repressió, l'estat no se'n pot desentendre.

T.C.

El setmanari londinenc *The Economist* ha arribat a la conclusió que l'única via possible per a controlar la droga passa per la legalització de la seua producció, expedició i consum. El director d'aquesta publicació, Rupert Pennant-Rea, afirma que «les polítiques que se segueixen per a combatre el problema demostren cada any més la seua inutilitat. ¿Quina opinió li mereixen aquestes declaracions?»

—Últimament, alguns sectors han apostat a través dels mitjans de comu-

nicació per la despenalització del tràfic de qualsevol tipus de droga. També s'ha suscitat una polèmica sobre els possibles avantatges que podria presentar una política que tendesca a la legalització de l'oferta d'unes determinades drogues, basada en l'argumentació que aquesta permetrà la desarticulació del tràfic il·lícit, com també el control de la qualitat de la substància i la seua distribució.

Els arguments són molt coneguts i es repeteixen des de diferents fronts, centrant-se en els aspectes delictius, econòmics i socials que defineixen la situació actual.

«La legalització no podria realitzar-se en un sol país, sinó que hauria de tenir un acord i un consens internacionals».

Com tots els problemes col·lectius, amb implicacions de qüestions culturals, econòmiques i psico-socials, el de la drogaaddicció no pot encarar-se de forma unilateral. És cert que la solució no depèn, en exclusiva, dels estats i dels seus aparells repressius. Però aquest fet no autoritza, en bona lògica, a defensar que, ja que els estats no poden eradicar aquest problema, el millor és que se'n desentenguen.

—Els narcotraficants manegen cada any al voltant de 100.000 milions de dòlars, segons afirma The Economist. El mateix setmanari assegura que d'aquests diners podrien beneficiar-se els diferents estats i dedicar-los a la informació i rehabilitació. ¿Pensa que aquesta opinió pot ser vàlida?

—La legalització del tràfic de determinades drogues no implica necessàriament l'eliminació del negoci econòmic lligat a l'actual mercat il·lícit. Podria parlar-ne d'una reducció dels beneficis, però no de l'extinció. El que hi hauria és una readaptació de les xarxes clandestines del tràfic a la nova disciplina de mercat, la finalitat de la qual s'orientaria cap a la consecució d'una oferta competitiva a què s'arribaria venent la droga més barata, diversificant-ne i ampliant-ne la producció.

No sembla lògic deduir que es pot eliminar el tràfic il·lícit per simple control legal de la venda de les drogues, com molt bé ho demostren l'existència d'organitzacions mercantils clandestines en activitats perfectament lícites i reglades. És el cas del tràfic de metalls preciosos, el joc, les armes o les obres d'art.

—¿És possible la legalització de les drogues a l'estat espanyol?

—Una mesura d'aquestes característiques no podria realitzar-se en un sol país, sinó que hauria de tenir un acord i consens internacionals, cosa difícilment pensable davant les orientacions que s'estan adoptant internacionalment i el contingut del nou projecte de Convenció que les Nacions Unides han elaborat i que s'aprovarà pròximament.

—Encara que siga com a hipòtesi, ¿quins creu vostè que serien els problemes que comportaria aquesta legalització?

—En una hipòtesi de legalització hauria d'existir l'establiment de determinats límits, entre altres, el límit d'edat. Si així fóra, es generaria immediatament un tràfic il·lícit adreçat als ciutadans que no tingueren l'edat prefixada. Estaríem, en conseqüència, davant una forma nova de tràfic il·lícit.

D'altra banda, facilitar l'ús i el consum de drogues pot produir l'increment del nombre de persones dependents, i si acceptem que aquestes substàncies generen un dany a la salut, la conseqüència seria un augment de la població insana. Això està en contradicció amb el contingut fonamental de l'estat social, el qual es troba integrat per la promoció i protecció de la salut individual i col·lectiva. Difícilment es pot parlar de tal promoció o protecció quan precisament es fa possible tot el contrari.

—¿Legalment i econòmicament quines conseqüències tindria una futura legalització?

—La possible legalització i distribució lliure de determinades substàncies que generen una gran dependència, entraria en contradicció amb principis inspiradors i articles concrets de totes les constitucions occidentals referides al dret de la salut individual i pública.

Al mateix temps entraria en una gran contradicció amb l'actual legislació internacional sobre seguretat, prescripció i ús de determinats medicaments en general. Seria injustificable mantenir l'actual fiscalització de productes psicoactius, enfront d'una venda lliure d'estupefaents.

—En canvi, si que és cert que hi ha altres drogues legals i que també van en contra de la salut però l'estat les considera lícites.

—Des del punt de vista social, els drogodependents són un col·lectiu marginal. Els alcohòlics, per contra, segons les estadístiques menys radicals, superen els quatre milions de crònics. ¿Què passaria en uns país on hi haguera diferents milions de crònics?

És oportú destacar que una vegada més ens trobem davant substàncies que afecten greument la salut, que generen tot un conjunt d'efectes —tant físics com psicològics—, que tendeixen a una degradació de la persona com a ser lliure i solidari, que a nivell col·lectiu provoquen al voltant d'aquells que viuen immersos en aquest món situacions d'ansietat, desorientació i incertesa i que no sembla comprensible que es defensi la llibertat en funció de l'ús de substàncies que, si alguna cosa provoquen, és justament la pèrdua d'allò que es vol defensar. □